LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Hauki ei ole uhanalainen. Siksi sitä voi lämpimästi suositella ruokapöytään. **VARAPUHEENJOHTAJA MIKAEL SARELIN, SUOMEN HAUKISEURA**

RONI REKOMAA

Suurikokoinen kumiviehe on uusin villitys hauenkalastuksessa. Hitaasti uppoava viehe sopii nimenomaan kalastukseen kylmässä vedessä, jossa hauenvonkaleet uivat vielä verkkaisesti.

Suurhauki nappaa pyydykseen keväällä

Saaristomerellä haukikausi on nyt kuumimmillaan. Aktiiviset hauestajat etsivät saalista matalista kutulahdista tai niiden läheisyydestä.

PARAINEN

Useimmille hauki on virvelillä tai katiskalla pyydettävä kesäillan saalis. Lämpimässä vedessä hauki on helppo löytää. Mökkikalastaja jää kuitenkin vaille kevään suuria vonkaleita.

Saaristomerellä harrastajat ovatkin liikkeellä kylmän veden aikaan, koska silloin isot kalat ovat lähellä rantoja.

Vaihtolämpöiset kalat ovat viileässä vedessä laiskoja. Sen vuoksi kevätkalassa viehettä uitetaan selvästi kesää hitaammin.

Moni suosii hitaasti uppoavia ja suurikokoisia vieheitä. Sää ei vaikuta kylmän veden aikaan syöntiin yhtä herkästi kuin kesällä. Tyyni keli saa kalat kuitenkin arastelemaan tavallista enemmän.

Saalis valikoidaan

Aktiivinen hauestaja valikoi saaliinsa. Etenkin kudun alla suuret yksilöt päästetään vapaaksi.

”Isot, yli viiden kilon hauet päästän takaisin ja otan ruokakalat pienemmistä hauista”, sanoo Suomen Haukiseuran varapuheenjohtaja **Mikael Sarelin**.

”Mikäli pyydetty hauki on vahingoittunut niin, etten usko sen selviävän, se päätyy aina ruuaksi”, hän lisää.

Hauen osakkeet ovat olleet laskussa, kun kasvatetut lohikalat ovat vallanneet kalatiskit. Haukea on myös pidetty arvokaloja syövänä ahmattina.

”Näyttäisi siltä, että hauen arvostus on jälleen noussussa.”

Sarelinin mukaan arvonnoususta kielii sekä lisääntynyt käyttö ruokakalana että suurten yksilöiden yleistynyt vapauttaminen.

”Yhä harvempi hauki päätyy tunkiolle pahanmakuisena rantarosvona. Nykyään moni kalamies lähteekin vesille yksinomaan hauen perässä.”

Hauki kelpaa pöytään

Hauen valikoivalla kalastuksella on Sarelinille myös taloudellinen merkitys.

Vastikään uransa Åbo Akademissa päättänyt pohjoismaisen folkloristiikan tohtori siirtyi kalastusoppaaksi ja perusti oman yrityksen Paraisille.

”Kalastusoppaana isot hauet ovat minulle tärkeitä elävinä, sillä ne tarjoavat niitä elämyksiä, joita asiakkaani hakevat”, hän toteaa.

”Jokainen tapettu suurhauki on siis epäsuorasti pois tuloistani. Lisäksi isot hauet toimivat tehokkaina vesistönhoitajina syömällä särkikaloja ja pienempiä lajitovereitaan.”

Sarelin sanoo, että eräksi otettu hauki on kuitenkin tuoreena ja oikein valmistettuna erinomainen ruokakala.

”Hauki on puhdasta lähiruokaa eli sen syöminen ei kuormita luontoa yhtä paljon kuin esimerkiksi tuontikala tai viljelty kala.”

”Hauki ei myöskään ole uhanalainen ja siksi sitä voikin lämpimästi suositella ruokapöytään.”

KONSTA KAIKKONEN

‹ Mikael Sarelin pitelee mätilastissa olevaa haukea, joka vapautettiin kuvauksen jälkeen. Vapautettavaa mätikalaa ei kannata roikottaa pystyasennossa tai puristaa vatsasta.

KEVÄTPYYNTI

Saaristohauen kalastus

Hauet kerääntyvät jo alkukeväästä lähelle kutupaikkoja kaislikkolahdissa. Jos kalaa ei löydy matalasta, kannattaa kokeilla lähistöllä olevia syvempiä penkkoja.

Vieheen uittaminen on kylmän veden aikana hidasta. Tärpit tulevat usein pysäytyksiin ja siima kannattaa pitää niiden aikana kireällä.

Vedenpainoinen tai hitaasti uppoava viehe mahdollistaa pitkät pysäytykset. Kudun jälkeen ja veden lämmetessä voi viehettä uittaa nopeammin.

13-20-senttinen viehe on suurhauelle sopiva. Suosituimpia kevätvieheitä ovat vaaput, jerkit, perhot ja erilaiset kumivieheet. Mikäli kala on huonolla syönnillä, voi vieheen kokoa pienentää.

Vieheen värimaailma valitaan kelin, kalan aktiivisuuden ja veden sameuden mukaan.

Painavien uistinten kanssa moni suosii entistä järeämpiä haukivapoja.

Kuitusiima on vetolujuutensa ja tuntumansa takia yleinen.

Parhaat olosuhteet suurhauelle ovat tihkuinen tai pilvinen keli, reipas tuuli ja nouseva vesi.

Käsittele saalista kunnioittavasti ja minimoi sekä ruokakalan että vapautettavan kalan kärsimys.

Lisätietoa: www.suomenhaukiseura.fi

» Isot, yli viiden kilon hauet päästän takaisin ja otan ruokakalat pienemmistä hauista.

MIKAEL SARELIN

Mikael Sarelin (oik.) kehuu keulamoottoria korvaamattomaksi etenkin matalassa vedessä kalastettaessa. Jutun kirjoittaja kokeilee kalaonneaan kuvassa vasemmalla.

Suurhauen vapautus on monelle aktiiviselle hauenkalastajalle samanlainen itsestäänselvyys kuin pienempien käyttö ruokakalana (kuva alhaalla).